

Кузьменко В.Я., Студент 4 курсу, група НЗ-1, ФГСПБ
Увасва О.І., д.б.н., професор кафедри наук про Землю
Державний університет «Житомирська політехніка»

Особливості організації території фермерських господарств в межах Березнегуватської селищної ради Баштанського району Миколаївської області

Миколаївська область за часи незалежності України посідала одну з найкращих областей з розвитку фермерських господарств. За статистичними даними можна сміливо сказати, що перспектива розвитку в подальшому має високу ймовірність на успіх. Імпорт продукції прямує до 105 країн світу – це є гарним показником якості та популярності серед інших країн. Кліматичні умови та якість землі дозволяє вирощувати великі об'єми соняшнику, зернових культур та винограду.

Відповідно до частини першої ст. 1 Закону України «Про фермерське господарство» фермерське господарство є формою підприємницької діяльності громадян зі створенням юридичної особи, які виявили бажання виробляти товарну сільськогосподарську продукцію, займатися її переробкою та реалізацією з метою отримання прибутку на земельних ділянках, наданих їм для ведення фермерського господарства, відповідно до закону. Можливість реалізації громадянином права на створення фермерського господарства безпосередньо пов'язана з наданням йому земельних ділянок для ведення фермерського господарства, що є обов'язковою умовою для державної реєстрації фермерського господарства, ст. 8.

Фермерське господарство (незалежно від його форми) створюється з метою виробництва товарної сільськогосподарської продукції, її переробки, реалізації на внутрішньому і зовнішньому ринках та отримання прибутку, що відповідає визначенню підприємництва, наведеному у ст. 42 Господарського кодексу України. Таким чином, земельні ділянки, надані громадянам у порядку, встановленому для ведення фермерського господарства, за своїм правовим статусом мають використовуватися виключно для здійснення підприємницької діяльності, а не для задоволення особистих потреб.

Розмір та структуру земельних угідь чітко визначає спеціалізація господарства. Наприклад, за однакових умов фермерські господарства, що спеціалізуються на вирощуванні овочевих культур, будуть набагато меншими, ніж зернові, через вищі витрати праці, пов'язані з вирощуванням овочевих культур. Господарства, що спеціалізуються на виробництві сільськогосподарської продукції, мають землі, що складаються переважно з ріллі, тоді як тваринницькі ферми мають пасовища та сіножаті, а садівничі та виноградарські господарства - багаторічні насадження.

На спеціалізацію фермерських господарств, розмір і склад їхніх господарств також впливає їхнє розташування відносно ринку збуту. Приміські господарства спеціалізуються переважно на виробництві продуктів харчування (картопля, овочі, фрукти, ягоди, молоко та м'ясо). Такі господарства мають невеликі площі для виробництва ранніх овочів, ягід, зелені, квітів та грибів. У сировинних зонах промислових підприємств, що переробляють сільськогосподарську продукцію (цукрові, спиртові, ефіроолійні та інші заводи), переважають господарства, що виробляють сировину.

Природні умови Баштанського району приводять до необхідності врахування кліматичних факторів при розробленні проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у власність для ведення фермерського господарства. При неякісному проектуванні можуть виникнути проблеми з недостатнім врахуванням витрат на поливні системи через посушливий літній клімат. Також рослинні культури можуть не давати очікуваний врожай через неякісно підібрані ділянки з конкретним складом ґрунту та його вологості.

Земельна ділянка Березнегуватської селищної ради ідеально підходить під фермерську діяльність завдяки гарній якості ґрунтів, компактності території, близькому розташуванню автомобільних шляхів та непоганим кліматичним умовам, які за якісно продуманої систем вирощування можуть гарно сприяти вирощуванню рослинницької продукції. Також, хорошим фактором ще є те, що ці земельні ділянки раніше нікому не надавались у володіння чи користування - це говорить про відсутність на них будь-яких робіт котрі могли виснажити землі чи змінити їх склад.

Продуктивність сільськогосподарських культур сильно залежить від їх розміщення в сівозміні. Максимальна врожайність залежить від розміщення культури після найкращої попередньої культури. Будь-який тип сівозміни може бути запланований для будь-якого типу культури, якщо дотримується період повернення на попередню площу. При цьому необхідно стежити за тим, щоб сівозміна не була перенасичена біологічно близькими культурами. Пропорції окремих культур значно варіюються. У господарствах, що спеціалізуються на тваринництві, структура посівних площ залежить від складу кормових культур. У рослинницьких господарствах структура посівних площ залежить від типу спеціалізованої продукції.

Отже, організація процесу вимагає докладання багатьох зусиль та фінансів, основним питанням постає пошук однієї або ж декількох ділянок з підходящими умовами. Потрібно враховувати розташування, якість ґрунту, клімат, відстань до найближчої дороги, постійне джерело води, наявність населення для забезпечення робочих місць та ін. Також необхідно визначити спеціалізацію фермерського господарства щоб відштовхуватись від потреб. Посівні площі та сівозміни повинні бути такими, щоб забезпечувалося нормативне навантаження на сільськогосподарську техніку та її раціональне використання. Має бути створена якісна система функціонування фермерського господарства для його можливості подальшого існування.